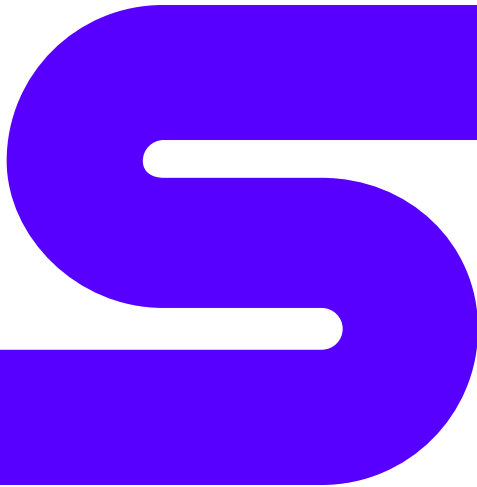

Funksjonshemmedes
fellesorganisasjon

Tilrettelegging for et aktivt friluftsliv for alle

Frokostseminar Oslo og omland
friluftsråd
9. oktober 2025
Seniorrådgiver Cato Lie, FFO
cato.lie@ffo.no

FFO - hvem er vi?

FFO er Norges største paraplyorganisasjon for organisasjoner for kronisk syke, funksjonshemmede og deres pårørende.

Vi er 90 medlemsorganisasjoner med nærmere 400.000 medlemmer. Det gjør oss til landets klart største paraply for funksjonshemmede, kronisk syke og deres pårørende.

FFO jobber for et samfunn der mennesker som lever med funksjonshemning og kronisk sykdom har like muligheter til å delta på alle områder i samfunnet.

FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD)

- **CRPD artikkel 30**

- CRPD artikkel 30 understreker at personer med funksjonsnedsettelse skal ha likestilte muligheter for å delta i kultur- og friluftsliv, fritidsaktiviteter, fornøyelser og idrett. Det inkluderer både deltakelse i ordinære aktiviteter, men også aktiviteter som er spesielt tilrettelagt for personer med funksjonsnedsettelse.
- Norske myndigheter er forpliktet til å følge bestemmelsene i CRPD i all politikkutforming og i alle former for myndighetsutøvelse. Dette gjelder på alle nivåer, både nasjonalt, i fylker og i kommuner.
- Følger politikerne opp sine forpliktelser? Vi mener de gjør dette i svært liten grad, dessverre.

Hva vet vi om funksjonshemmedes deltakelse i friluftsliv?

- En kartlegging av tilgjengelighet i friluftsområder utført av Kartverket fra 2017 viser at få friluftsområder er universelt utformet.
- Noen gode eksempler finnes: her fra Atlanterhavsveien.
- Mange kommuner jobber aktivt med oppgradering av sine turområder.
- Alle har rett på et aktivt friluftsliv! Det krever noe tilrettelegging men skal ikke ødelegge naturen.
- FFOs undersøkelse «Det viktigste er å delta» viste at ca. 17 prosent utestenges fra kultur og fritidsarenaen på grunn av funksjonshemming eller kronisk sykdom.

Hvorfor er deltakelse i friluftsliv viktig?

- Deltakelse i organiserte og uorganiserte fritidsaktiviteter gir viktige muligheter for å etablere sosiale nettverk. I tillegg er det viktige arenaer for læring, mestring og utvikling.
- At bygg og uteområder er tilgjengelig bidrar til at funksjonshemmede kan leve selvstendige liv, og ha likestilt tilgang til lokalsamfunnets tjenester og tilbud. En del personer med funksjonsnedsettelse har også behov for personlig assistanse eller hjelpemidler for å kunne delta i fritidsaktiviteter.
- Deltakelse i fritidsaktiviteter er en sentral del av oppveksten for mange. En kunnskapsoppsummering med et særlig fokus på deltakelse i fysisk aktiviteter, konkluderer med at barn og unge med funksjonsnedsettelser i mindre grad deltar i sosiale og kulturelle fellesskap, sammenliknet med jevnaldrende uten funksjonsnedsettelse.

Hva gjør FFO og hva bør gjøres slik at alle blir inkludert?

FFO bidrar i følgende prosjekter:

- «Accesstour prosjektet» i regi av Nordlandsforskning ser på naturbaserte friluftstilbud.
- «God og trygg tilgang til naturen» finansiert med 80 mill. kroner av Gjensidige stiftelsen til ulike friluftstiltak for å bedre tilgjengeligheten.

Hva bør gjøres?

Selv om et fritidstilbud ikke er universelt utformet er det mange mindre grep som kan øke tilgjengeligheten for mange. Våre råd er å kartlegge eget tilbud, spørre de som vet best hvor skoen trykker, gjøre nødvendige grep, kommunisere tydelig og gi tilstrekkelig informasjon.

Funksjonshemmedes
fellesorganisasjon